

СУЧАСНА ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Однорог М.А.,

*кандидат економічних наук, доцент,
Білоцерківський національний аграрний
університет м. Біла Церква*

Побережній А.М.,

*здобувач вищої освіти
другого (магістерського) рівня,
Білоцерківський національний аграрний
університет, м. Біла Церква*

Мереженюк В.С.,

*здобувач вищої освіти першого
(бакалаврського) рівня,
Білоцерківський національний аграрний
університет, м. Біла Церква*

Економічна політика України в умовах сучасних геополітичних і макроекономічних викликів є визначальним чинником забезпечення національної безпеки, сталого розвитку та інтеграції до європейського економічного простору. Євроінтеграційний курс держави, закріплений у Конституції України, став каталізатором для реформування ключових напрямів економічної політики - від макрофінансової стабілізації до структурної трансформації виробничого сектору.

Актуальність теми зумовлена необхідністю формування цілісної стратегії, здатної забезпечити синергію між державним управлінням, бізнесом та інституціями ЄС. У сучасних умовах війни, енергетичної кризи та глобальної інфляційної хвилі, економічна політика держави має вирішувати подвійне завдання - підтримувати короткострокову макростабільність та створювати підґрунтя для післявоєнного відновлення. Економічна політика - це система державних заходів, спрямованих на регулювання економічних процесів задля досягнення збалансованого розвитку. Згідно з концепцією Дж. Кейнса, головне завдання економічної політики полягає у стимулюванні ефективного попиту через державне втручання, тоді як неокласична школа підкреслює роль ринкових механізмів і мінімізацію регуляторного впливу.

Україна, перебуваючи у стані перманентних реформ, застосовує змішану модель економічного управління. Її основою є поєднання лібералізації ринку, фіскальної стабілізації та соціально орієнтованих інструментів державного втручання. Відповідно до «Стратегії економічного розвитку України до 2030 року» (Міністерство економіки України, 2023), держава визначила пріоритетними напрями: розвиток людського капіталу, інноваційної економіки, зеленої енергетики, цифровізації та інтеграції до спільного ринку ЄС[1].

Важливу роль у реалізації економічної політики відіграє ефективне поєднання монетарних та фіскальних інструментів. Зокрема, Національний банк України забезпечує стабільність національної валюти, а Уряд через

податкову та бюджетну політику стимулює відновлення економічної активності.

Економічна політика - це система державних заходів, спрямованих на регулювання економічних процесів задля досягнення збалансованого розвитку. Згідно з концепцією Дж. Кейнса, головне завдання економічної політики полягає у стимулюванні ефективного попиту через державне втручання, тоді як неокласична школа підкреслює роль ринкових механізмів і мінімізацію регуляторного впливу [2].

Україна, перебуваючи у стані перманентних реформ, застосовує змішану модель економічного управління. Її основою є поєднання лібералізації ринку, фіскальної стабілізації та соціально орієнтованих інструментів державного втручання. Важливу роль у реалізації економічної політики відіграє ефективне поєднання монетарних та фіскальних інструментів. Зокрема, Національний банк України забезпечує стабільність національної валюти, а Уряд через податкову та бюджетну політику стимулює відновлення економічної активності.

Сучасна економічна політика України формується з урахуванням зобов'язань, узятих у межах Угоди про асоціацію з Європейським Союзом. У центрі - гармонізація законодавства, стандартизація продукції, реформування державного управління, екологічної політики, сфери енергетики, транспорту та фінансів.

Фіскальна політика спрямована на забезпечення стійкості державних фінансів. Протягом 2023–2025 рр. частка державних видатків на оборону перевищує 30 % бюджету, тому важливо зберегти баланс між соціальними витратами й інвестиціями в економічне зростання. Реформування системи оподаткування передбачає спрощення адміністрування, цифровізацію процесів та боротьбу з тіньовою економікою.

Монетарна політика НБУ після 2022 року стала інструментом не лише інфляційного таргетування, а й фінансової стабільності в умовах воєнного стану. Валютна лібералізація, контроль інфляції та поступова відмова від фіксованого курсу гривні є кроками до відновлення ринкових механізмів [5].

Інвестиційна політика держави зосереджується на залученні іноземного капіталу через механізми державно-приватного партнерства, грантові програми ЄС та гарантійні інструменти від міжнародних фінансових організацій. Особливу роль відіграють ініціативи Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР) та Світового банку, які фінансують інфраструктурні проекти, «зелену» енергетику та МСП[4].

Політика підтримки малого та середнього бізнесу реалізується через програми «єРобота», «5–7–9 %», а також розвиток експортно-кредитного агентства, яке допомагає українським підприємствам виходити на ринки ЄС.

Серед ключових викликів - воєнні ризики, дефіцит бюджету, інфляційний тиск, висока енергетична залежність та недостатній рівень інституційної спроможності державного управління.

По-перше, триваюча війна створює надзвичайне навантаження на бюджет. За даними Міністерства фінансів України, дефіцит державного бюджету у 2024 році становив понад 1,5 трлн грн, що компенсується за рахунок міжнародної

фінансової допомоги. Це формує залежність від зовнішніх донорів і обмежує маневреність фіскальної політики[9].

По-друге, високий рівень енергетичної залежності змушує державу переорієнтовуватися на розвиток відновлюваної енергетики та модернізацію енергомереж. Відповідно до «Національного плану енергетичного переходу до 2030 року», частка відновлюваної енергетики має зрости до 27 %.

По-третє, корупційні ризики та недосконалість інституційного середовища гальмують інвестиційну активність. Єврокомісія у звіті 2024 року підкреслила потребу у зміцненні антикорупційних органів і судової реформи як передумови для початку переговорів про вступ до ЄС.

Формування сучасної економічної політики в Україні повинно базуватися на трьох принципах: сталий розвиток, інклюзивність і цифровізація [6].

Сталий розвиток передбачає баланс між економічними, соціальними та екологічними цілями. Україна поступово переходить до моделі «зеленої економіки», адаптуючи європейський механізм СВМ (Carbon Border Adjustment Mechanism), який стимулює зменшення вуглецевого сліду у виробництві[7].

Інклюзивність означає участь малого та середнього бізнесу у створенні доданої вартості. За даними Офісу розвитку підприємництва, МСП формують понад 60 % робочих місць і близько 40 % ВВП України.

Цифровізація економічної політики виявляється у розбудові системи «Дія.Бізнес», електронному документообігу та відкритих даних, що підвищують прозорість регуляторного середовища.

Ключовим орієнтиром є інтеграція до Європейського економічного простору, яка передбачає виконання 35 тематичних кластерів переговорного процесу з ЄС. Серед них - фінансовий контроль, державна допомога бізнесу, конкуренційна політика, екологія та цифровий ринок[3].

Сучасна економічна політика України є гібридною моделлю, що поєднує стабілізаційні та структурні інструменти. Вона має стратегічну мету - формування конкурентоспроможної, інноваційної та відкритої економіки, здатної інтегруватися до спільного ринку ЄС [8].

Для забезпечення довгострокової ефективності економічної політики необхідно:

- удосконалити механізми фіскальної децентралізації та міжбюджетного вирівнювання;
- стимулювати інвестиції через гарантії, пільгове кредитування та дерегуляцію;
- посилити антикорупційні інститути;
- модернізувати енергетичний сектор і впровадити «зелені» технології;
- створити сприятливі умови для розвитку малого й середнього бізнесу.

Ефективна економічна політика - це не лише набір інструментів, а система узгоджених рішень, яка враховує глобальні тренди, потреби суспільства та національні інтереси.

Література

1. Стратегія економічного розвитку України до 2030 року / Міністерство економіки України: офіційний вебсайт. URL: <https://www.me.gov.ua>
2. Програма діяльності Уряду України на 2024–2025 роки / Кабінет Міністрів України. Київ: КМУ, 2024. URL: <https://www.kmu.gov.ua>
3. Pro-Consulting. Євроінтеграційні процеси та економічна політика України: аналітичний огляд. Київ: ТОВ «Про-Консалтинг», 2024. URL: <https://pro-consulting.ua>
4. European Commission. EU-Ukraine Association Agreement: Implementation Report 2024. Brussels: European Commission, 2024. URL: <https://commission.europa.eu>
5. Основні напрями грошово-кредитної політики на 2025 рік / Національний банк України. Київ: НБУ, 2024. URL: <https://bank.gov.ua>
6. OECD. Ukraine Economic Review 2025. Paris: Organisation for Economic Co-operation and Development, 2025. 112 p.
7. The World Bank. Ukraine Country Economic Memorandum 2024. Washington, D.C.: The World Bank Group, 2024. 156 p.
8. Офіс розвитку підприємництва та експорту. Аналітичний звіт про стан малого і середнього підприємництва в Україні у 2024 році. Київ: ОРПЕ, 2024. URL: <https://sme.gov.ua>
9. Міністерство фінансів України. Звіт про виконання Державного бюджету України за 2024 рік. Київ: Мінфін України, 2025. URL: <https://mof.gov.ua>

СУЧАСНІ МАРКЕТИНГОВІ КОМУНІКАЦІЇ У РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ

Вовчок А.Ю.,

*здобувач вищої освіти першого
(бакалаврського) рівня,*

Уманський національний університет, м. Умань

*Науковий керівник: **Малюга Л.М.,***

кандидат економічних наук, доцент

Розвиток інформаційних технологій та впровадження новітніх комунікаційних засобів на їх основі сформували новий погляд на філософію формування маркетингових концепцій управління підприємствами ресторанного бізнесу. Застосуванню сучасних каналів просування продуктів/послуг вплинуло на: принципи ведення конкурентної боротьби, спілкування та співпраці зі споживачами; перегляд вимог до якісних та сервісних параметрів ресторанних послуг, розширення сфери діяльності та різноманітності послуг ресторанного бізнесу.

Розвиток сучасних інформаційних технологій приводить до поглиблення та урізноманітнення комунікаційних процесів у маркетинговому середовищі підприємства за рахунок постійного удосконалення засобів і каналів передачі інформації, а також - актуалізує проблему пошуку ефективних та дієвих комунікативних технологій.

Реклама ресторану має дуже важливе значення для усіх підприємств, та вона не є виключенням для ресторанів. Вона повинна бути витримана в рамках вибраного стилю закладу. Завдяки ретельному відбору каналів рекламної